

פרוטוקול לשיבת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון,
ישיבה מספר 2019010
תאריך הישיבה: יום שני, א' אייר תשעט, 06/05/2019
באולם ישיבות, בניין סיטי 1, אזור התעשייה ג', רח' מעלה יצחק 29, נצרת עלית

חברי הועדה הנוכחים ותפקידיהם:

אורי אילן	יו"ר הועדה המחוזית	יו"ר הועדה
יהונתן כהן ליטאנט	מתכנן המחוז	חבר הועדה
מיכל אושרוב	נציגת שר השיכון והבינוי	מ"מ חבר ועדה
מיכל עייק	נציגת השר להגנת הסביבה	מ"מ חברת הועדה
ויקטור גרנובסקי	נציג שר הבריאות	מ"מ חבר הועדה
עידית הוברמן	נציגת רמ"י	מ"מ חבר ועדה
פארוק דאבור	נציג שר החקלאות	מ"מ חבר הועדה
סיגל בן עוז	נציגת שר התיירות	חברת הועדה
שלומית יפתח	נציגת שר הפנים	מ"מ חבר הועדה

חברי הועדה הנעדרים ותפקידיהם:

ד"ר קורניה סגל	נציגת א.א.א.י	חברת הועדה
זכריה נאבסו	ראש מו"מ כפר כמא	חבר ועדה
סיגל שאלתיאל הלוי	ראשת מועצה תעשייתית תפן	חברת ועדה
תמירה אלתר	נציגת שר המשפטים	חברת ועדה
אילנה פרידמן	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
שירלי לוי	נציגת משרד האנרגיה והמים	מ"מ חברת ועדה
חדווה רדר זיו	נציגת שר התחבורה	מ"מ חבר ועדה
לירון שפירא	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
נרקיס קנפו	נציגת שר הבטחון	מ"מ חבר ועדה

נוכחים נוספים ותפקידיהם:

עו"ד דרור לביא אפרת	יועץ משפטי לוועדה המחוזית	
רחל פרץ	מזכירת הועדה	

קיומו של מניין חוקי:

קיים מניין חוקי בהתאם לסעיף 42 לחוק התו"ב.
הישיבה נקבעה לשעה: 09:00, והחלה בשעה: 09:20

סדר היום - סדר היום נקבע בהתאם לכותרות נושאי הדיון המפורטות בהמשך:

1. נושא - מחוז-צפון(4): אישור פרוטקולים

מטרת הדיון: דיון באישור פרוטוקול (1): אישור פרוטוקול מיום 15/4/2019

חברי הועדה הנוכחים ותפקידיהם:

אורי אילן	יו"ר הועדה המחוזית	יו"ר הועדה
יהונתן כהן ליטאנט	מתכנן המחוז	חבר הועדה
מיכל אושרוב	נציגת שר השיכון והבינוי	מ"מ חבר ועדה
מיכל עייק	נציגת השר להגנת הסביבה	מ"מ חברת הועדה
ויקטור גרנובסקי	נציג שר הבריאות	מ"מ חבר הועדה
עידית הוברמן	נציגת רמ"י	מ"מ חבר ועדה
פארוק דאבור	נציג שר החקלאות	מ"מ חבר הועדה
סיגל בן עוז	נציגת שר התיירות	חברת הועדה
שלומית יפתח	נציגת שר הפנים	מ"מ חבר הועדה

פרוטוקול לשיבת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון,
ישיבה מספר 2019010
תאריך הישיבה: יום שני, א' אייר תשעט, 06/05/2019
באולם ישיבות, בניין סיטי 1, אזור התעשייה ג', רח' מעלה יצחק 29, נצרת עלית

חברי הועדה הנעדרים ותפקידיהם:

ד"ר קורניה סגל	נציגת א.א.א.י	חברת הועדה
זכריה נאבסו	ראש מו"מ כפר כמא	חבר ועדה
סיגל שאלתיאל הלוי	ראשת מועצה תעשייתית תפן	חברת ועדה
תמירה אלתר	נציגת שר המשפטים	חברת ועדה
אילנה פרידמן	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
שירלי לוי	נציגת משרד האנרגיה והמים	מ"מ חברת ועדה
חדווה רדר זיו	נציגת שר התחבורה	מ"מ חבר ועדה
לירון שפירא	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
נרקיס קנפו	נציגת שר הבטחון	מ"מ חבר ועדה

נוכחים נוספים ותפקידיהם:

עו"ד דרור לביא אפרת	יועץ משפטי לוועדה המחוזית	
רחל פרץ	מזכירת הועדה	

החלטה:

לא נתקבלו הערות לפרוטוקול מיום 15/4/19, לכן הוועדה מאשרת את פרוטוקול הדיון.

הצבעה:

ההחלטה התקבלה פה אחד.

5. נושא - תוכנית - 214-0664730: חוות טורבינות דגניה ב'

מטרת הדיון: דיון בהפקדת תכנית ובממצאי סקר בעלי כנף

חברי הועדה הנוכחים ותפקידיהם:

אורי אילן	יו"ר הועדה המחוזית	יו"ר הועדה
יהונתן כהן ליטאנט	מתכנן המחוז	חבר הועדה
חדווה רדר זיו	נציגת שר התחבורה	מ"מ חבר ועדה
אליאור ליאב	נציגת השר להגנת הסביבה	מ"מ חברת הועדה
ויקטור גרנובסקי	נציג שר הבריאות	מ"מ חבר הועדה
נרקיס קנפו	נציגת שר הבטחון	מ"מ חבר ועדה
עידית הוברמן	נציגת רמ"י	מ"מ חבר ועדה
סולימאן זועבי	נציג שר החקלאות	מ"מ חבר הועדה
אמיר פולברמכר	נציג שר האנרגיה	מ"מ חבר ועדה

חברי הועדה הנעדרים ותפקידיהם:

זכריה נאבסו	ראש מו"מ כפר כמא	חבר ועדה
תמירה אלתר	נציגת שר המשפטים	חברת ועדה
אילנה פרידמן	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
שירלי לוי	נציגת משרד האנרגיה והמים	מ"מ חברת ועדה
שלומית יפתח	נציגת שר הפנים	מ"מ חבר הועדה
מיכל אושרוב	נציגת שר השיכון והבינוי	מ"מ חבר ועדה
לירון שפירא	נציג הארגונים הסביבתיים	חבר ועדה
סיגל בן עוז	נציגת שר התיירות	חברת הועדה

פרוטוקול לשיבת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון,
ישיבה מספר 2019010
תאריך הישיבה: יום שני, א' אייר תשעט, 06/05/2019
באולם ישיבות, בניין סיטי 1, אזור התעשייה ג', רח' מעלה יצחק 29, נצרת עלית

נוכחים נוספים ותפקידיהם:

עו"ד דרור לביא אפרת	יועץ משפטי לוועדה המחוזית
רחל פרץ	מזכירת הועדה
אורי נוי	חב' בלו סקיי
שירה לוי	אי דיף
דוד מנינגר	גא' טבע יועץ סביבתי
עמוס וכמן	עורך התכנית
זוהר דרורי	נציג היזמים
רם חכמון	מרכז משק דגניה ב'
דוד בן איטח	יזמים
אייל שוחט	יועץ אקולוגי
גיל בן נתן	גא' טבע יועץ סביבתי
שמוליק ידוב	חב' להגני"ס
נדב ישראלי	חב' להגני"ס
אוהד הצופה	רשות הטבע והגנים
רועי פדרמן	רשות הטבע והגנים
גיל בן נון	נציג רט"ג
דקלה עדי פרץ	נציגת לשכת התכנון
דרור חי	נציג לשכת התכנון
סיגלית שפילמן	נציגת לשכת התכנון

רקע:

מטרת התכנית נשוא הדיון, הינה הקמת חוות טורבינות רוח במשבצת החקלאית של דגניה ב' (להלן: "התכנית").

בתאריך 16.06.16 החליטה וועדת המשנה לתכניות ולנושאים עקרוניים כלל מחוזיים לפנות למשרד להגנת הסביבה לקבלת הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה, וכן קבעה כי יועברו הנחיות ע"י המשרד להגנת הסביבה להכנת מסמך המתייחס לפגיעה האפשרית בבעלי כנף, כל זאת בהתאם להוראותיה של תמ"א/10/ד/12.

בדיון שהתקיים בתאריך 16.11.07 החליטה הוועדה המחוזית על אישורן של ההנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה וסקר בעלי כנף.

מסמכי תסקיר השפעה על הסביבה וסקר בעלי כנף, לאחר השלמות נדרשות, התקבלו ביוני 2018.

חוות דעת לממצאי סקר בעלי הכנף התקבלה בתאריך 26.06.18.

חוות הדעת של המשרד להגנת הסביבה לממצאי התסקיר התקבלה ב- 13.08.18.

בתאריך 18.12.03 התכנסה הוועדה המחוזית לקיום דיון בממצאי התסקיר ובדבר הפקדתה של התכנית (דיון פומבי). בדיון המשך אשר התקיים בתאריך 18.12.24 החליטה הוועדה להשהות החלטתה בתכנית ולשוב ולדון בה לאחר קבלת חוות דעת הכוללת את פרישת הטורבינות המוצעת בתת"ל 76 לעת הצגתה של חלופה נבחרת לתכנית זו.

התייחסות מתקנת של יזם התכנית הן לפגיעה מצטברת בבעלי כנף והן נספח השפעה מצטברת הוגשו למשרד להגנת הסביבה בתאריך 13.02.19.

ב- 19.04.19 הועברה בקשת רט"ג לעדכון הערכות פגיעה בבעלי כנף לאור ממצאי הפגיעה בחוות הרוח הקיימת ברמת סירין.

התייחסות יזם התכנית לבקשת רט"ג התקבלה בתאריך 17.04.19.

פרוטוקול לשיבת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון,

ישיבה מספר 2019010

תאריך הישיבה: יום שני, א' אייר תשעט, 06/05/2019

באולם ישיבות, בניין סיטי 1, אזור התעשייה ג', רח' מעלה יצחק 29, נצרת עלית

סיכום דיון:

יזמי התוכנית והיועצים הסביבתיים הציגו את התוכנית ואת התייחסותם לסיכוני הפגיעה בבעלי כנף. לטענת יזמי התכנית, תכנית תת"ל 76 לא צפויה לשנות את ההשפעה המצטברת לתכנית שבנדון. התקיים דיון ארוך בין היועצים הסביבתיים של יזמי התוכנית לבין אנשי הרט"ג בנוגע להיקף הפגיעה הצפוי לעטלפים וציפורים בהתייחס לנתונים שנאספו בשנים האחרונות מחוות טורבינות קיימת הפועלת בסמיכות לשטח התוכנית הנדונה. לטענת יזמי התוכנית אין לחשב את הפגיעה בעשרות דורסים בחודשים האחרונים שנגרמה בעיקר בשל התפרצות נברנים אותה הם הגדירו כאסון טבע. לטענת אנשי הרט"ג אין מדובר באסון טבע אלא באירוע חריג המתרחש מדי כמה שנים ויש הכרח בישראל להביא בחשבון גם אירועים כאלו, בעיקר במקרה של תכנית הנמצאת על גבולות שמורת טבע בה לא ניתן יהיה לחרוש את השדה כפי שנעשה לבסוף בקרבת החווה הקיימת.

החלטה:

הועדה המחוזית מכירה חשיבות גבוהה ביצירת אנרגיה מתחדשת ממקורות לא מזהמים לרבות מאנרגיית הרוח, ומחויבת למדיניות הממשלה והיעדים שהציבה לעניין. יתרונות ייצור אנרגיה ממקורות מתחדשים ונקיים ידועים וברורים לוועדה, ועדיפים על פני שריפת דלק ממקורות פוסיליים.

מטבע הדברים, טורבינות הרוח מוקמות בשטחים פתוחים ובעלות מופע פיזי ניכר, על כן יש לבחון את ההשפעה על נופי המחוז הייחודיים, ערכי טבע ומורשת, ומניעת יצירת מטרדים.

לפיכך, הועדה רואה חשיבות רבה בקידום תכניות טובות לייצור אנרגיה ממקורות מתחדשים ורק במקרים חריגים בהם לדעת הועדה התועלת קטנה מההשפעות השליליות הצפויות, לא תאשר הועדה תכנית לטורבינות רוח. התוכנית מציעה הקמה של 5 טורבינות גדולות (גובה כ-180מ') שתייצרנה חשמל בהספק מותקן של כ-15 מגה וואט/שעה.

שטח התוכנית נמצא ברמת סירין, המהווה חטיבת שטח פתוח לא מופר מהגדולות שנותרו בצפון הארץ. השטח מוגדר בתמ"א 35 כבעל רגישות נופית סביבתית גבוהה. הוא נחצה על ידי מסדרון אקולוגי וגובל בשמורת טבע נחל תבור על פי תממ/2 / 9, ובתכניות מפורטות לשמורת טבע נחל תבור ונחל חגל. חלק מהתוכנית בשטח מוגן מפיתוח ורובו בשטח לפיתוח מותנה. אין כיום נתונים מספקים המאפשרים לחזות מה המשמעות של טורבינות בסמיכות כזו לשמורת טבע, שבה מרוכזים מיני חי וצומח מוגנים.

מממצאי תסקיר ההשפעה על הסביבה שהוכן לפרויקט עולה כי הצפי לפגיעה בעופות נודדים, נמצא מעל ערכי הסף לפגיעה שהוגדרו על-ידי רשות הטבע והגנים. ממצאי התסקיר מבוססים על מודלים והערכות. בחודשים האחרונים הצטברו נתונים מדאיגים לגבי פגיעה בעופות בחוות הטורבינות הקיימת בסירין. בשלושה חודשים נפגעו פרטים רבים של עופות דורסים שנמשכים לשטח בעקבות התפרצות נברנים בשדה הסמוך. היקף הפגיעה לא נצפה במודלים והוא גבוה בהרבה מהתחזיות המחמירות ביותר, כולל פגיעה במינים בסכנת הכחדה. כלומר, אם התסקיר חזה פגיעה מעל ערכי הסף המותרים רק על פי המודל, על סמך הנתונים שנאספו בחודשים האחרונים, הפגיעה צפויה להיות גבוהה לאין שיעור.

המודל לחישובי הפגיעה מתייחס רק לתקופת הנדידה ולא למינים יציבים. גם לפי חישובי הערכת הפגיעה של היזם צפויה בחלק מהמינים פגיעה מעל ערכי הסף לתקופת הנדידה. אולם חלק ניכר מבעלי הכנף הנפגעים באזור זה הינה של אוכלוסיות מקומיות (חורפות, מקייצות ויציבות). על פי הערכת יועצי הרט"ג והמשרד להגנה גם במינים בסיכון וגם לסה"כ מינים, הפגיעה הצפויה תהיה הרבה מעבר לערכי הסף.

פרוטוקול לשיבת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון,

ישיבה מספר 2019010

תאריך הישיבה: יום שני, א' אייר תשעט, 06/05/2019

באולם ישיבות, בניין סיטי 1, אזור התעשייה ג', רח' מעלה יצחק 29, נצרת עלית

מינים נדירים בסיכון גבוה כגון עיט ניצי פעילים דרך קבע באזור התכנית המוצעת שלא כמו בחווה הקיימת.

קיום משטר הפעלה לא יאפשר הפעלה של הטורבינות באופן מלא וגם לא המשך הפעילות החקלאית הסדירה.

בהחלטה מיום 4.2.14 של המועצה הארצית, בעת הדיון על הפוליוגונים המומלצים לקידום תכניות לטורבינות רוח נקבע ברוב קולות גדול שאזור רמת סירין לא יכלול בפוליוגונים המומלצים.

פריסת הטורבינות מתוכננת כך ש-3 טורבינות מוצבות על גבולות שמורת טבע ועוד שתיים מוצבות באי חקלאי קטן בתוך השמורה. התוכנית מציעה פריצת דרך החוצה את השמורה וגרעית שטח מהשמורה. שמורות טבע מהוות מפלט ומקלט לבע"ח רבים ומאפשרת התרבות ומחיה מוגנת יחסית. הצבת הטורבינות בסמוך לשמורה תפגע במינים שהשמורה אמורה ביתם הטבעי.

הצעת היו"ר:

בעולה מתסקיר ההשפעה על הסביבה, והתייחסות המשרד להגנ"ס לתסקיר ולסקר בעלי כנף, הפגיעה הצפויה בבעלי כנף מהחווה, צפויה להיות מעל לערכי הסף. בנוסף, קיימת אי-ודאות גבוהה ביחס להשפעה על שמורת הטבע וכן תפוקת החשמל של החווה צפויה להיות נמוכה בוודאי אם יופעל משטר הפעלה למניעת פגיעה בבעלי כנף וההשפעה הנופית של מספר מצומצם של טורבינות גבוהות מאוד ביחס לקיימות. סיכום חוות הדעת של המשרד להגנ"ס לממצאי התסקיר וסקר בעלי הכנף, עוד טרם נודעו היקפי הפגיעה מהחווה הקיימת, הייתה שלא לקדם תכנית זו.

הסיכון לבעלי כנף, לרבות הפגיעה הניכרת שהתבררה ו לאחרונה מחוות טורבינות סמוכה, מיקום התכנית על גבולות שמורת טבע ובאי חקלאי בשמורה, היוצרים תנאי חוסר וודאות של השפעת הטורבינות על שמורת הטבע, החלטת המועצה הארצית שהכריעה שלא לכלול את פוליוגון רמת סירין במסמך הפוליוגונים המומלצים של הצוות הבין משרדי בשל הקרבה לנחל תבור והעובדה שהשטח מוגן באמנות בין לאומיות כ- I.B.A (אזור חשוב לציפורים) מצביעים כי ריבוי ההשפעות השליליות הצפויות מ- 5 טורבינות אלו במיקום זה, מול התועלות המינוריות, אינו מצדיק המשך קידום התכנית. עמדת היועץ הסביבתי של הוועדה המחוזית, נציגת השר להגנת הסביבה הינה חד משמעית לדחיית התכנית.

לאור האמור לעיל ולאחר ששמעה את עמדת עורכי התכנית ועמדת היועץ הסביבתי, נתנה דעתה למסמכי התוכנית, ושקלה את מכלול השיקולים הרלוונטיים מחליטה הוועדה על דחייה של התכנית.

הצעה נגדית של נציג שר האנרגיה:

משרד האנרגיה מקדם את החלטת הממשלה לעמידה ביעד של 17% אנרגיה מתחדשת עד שנת 2030.

המשרד רואה חשיבות רבה בקידום פרויקטים של אנרגיה מתחדשת בכללם טורבינות רוח. משכך מבקשים להפקיד את התכנית ובמהלך ההפקדה היזם, המשרד להגנת הסביבה ורט"ג ינסחו הצעה למציאת פתרון מוסכם לניטור הפרויקט לשם מניעת פגיעה בבעלי כנף ויקבעו התנאים למשטר הפעלה.

הצבעת הצעת היו"ר: בעד – 6, נגד – 3, נמנע – 0

הצבעת הצעת נציג שר האנרגיה: בעד – 3, נגד – 6, נמנע – 0.